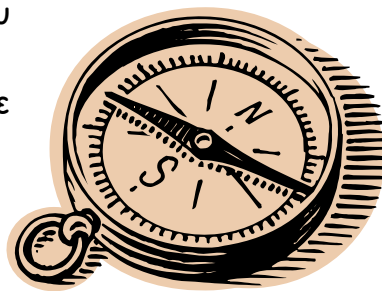

Πυξίδα μου η φύση (Μαθαίνω να προσανατολίζομαι στο δάσος)

ΗΛΙΚΙΑ: 8-10
ΕΠΟΧΗ: Φ, Χ, Α, Κ.
ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 1 εβδομάδα
ΥΛΙΚΑ: Πυξίδα, χαρτόνι
ΣΤΟΧΟΙ: Να μάθουν τα παιδιά να προσανατολίζονται μέσα στη φύση, χρησιμοποιώντας στοιχεία της φύσης.
ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ: Αυλή του σχολείου, ύπαιθρος

- 1. Στο σχολείο:** Βρείτε κοντά στο σχολείο σας ένα μέρος κατάλληλο για να
  - α) υπολογίσετε την διεύθυνση του ανέμου και του ήλιου
  - β) μελετήστε τα κλαδιά των δέντρων σε σχέση με τα σημεία του ορίζοντα (πάχος, μήκος)
  - γ) μελετήστε τον προσανατολισμό των καλαμιών, των λουλουδιών, ακόμη και των ποών.Φτιάξτε ένα ερωτηματολόγιο που θα βοηθήσει τους μαθητές να κάνουν πιο εύκολα την έρευνά τους.

Αρχίστε το μάθημα κάνοντας ένα παιχνίδι με την πυξίδα μέσα στην τάξη ή στο προαύλιο του σχολείου. Βρείτε πρώτα τον βορρά με τη βοήθεια της πυξίδας και ζητήστε από τους μαθητές σας να φτιάξουν μια γραμμή με τα σώματα τους που θα δείχνει προς τον βορρά (ο ένας πίσω από τον άλλο). Όταν ο βορράς είναι ακριβώς μπροστά, ο νότος θα είναι πίσω από τις πλάτες των παιδιών, η ανατολή θα είναι δεξιά και η δύση αριστερά. Στη συνέχεια οι μαθητές στρέφουν τους εαυτούς τους προς τις κατευθύνσεις που τους δίνετε. Για να το κάνετε πιο ενδιαφέρον, μπορείτε να κάνετε έναν μικρό διαγωνισμό ποιος από τους μαθητές είναι ικανός να παρακολουθήσει τις οδηγίες σας και να προσανατολιστεί σωστά για περισσότερη ώρα.

2. Στην ύπαιθρο:

- α) Ζητήστε από τους μαθητές να προσδιορίσουν τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα και να εντοπίσουν την διεύθυνση του ανέμου. Για το δεύτερο

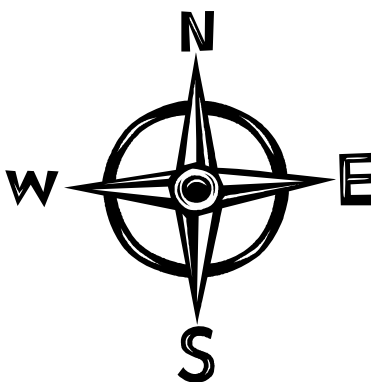
μπορούν να χρησιμοποιήσουν μια κλωστή πάνω στην άκρη της οποίας θα έχουν κολλήσει ένα κομμάτι χαρτοταινίας.

β) Συνεχίστε ζητώντας τους να βρουν τη θέση του ήλιου (ανατολικά το πρωί, νότια το μεσημέρι, δυτικά το βράδυ).

γ) Μελετήστε τα κλαδιά των δέντρων. Τα δέντρα προς το νότο έχουν συνήθως πιο μακριά και πιο χοντρά κλαδιά που γέρνουν προς τα κάτω. Συνήθως η φορά του ανέμου επηρεάζει την ανάπτυξη των κλαδιών. Μελετήστε τα άνθη των καλαμιώνων, των ποών και των λουλουδιών. Συνήθως τα καλάμια και τα χόρτα προσανατολίζονται μακριά από τους ισχυρούς ανέμους. Δηλαδή στρέφουν τα άνθη τους προς το νότο για να έχουν όσο το δυνατόν μεγαλύτερη έκθεση στον ήλιο.

δ) Ψάξτε να βρείτε μια μυρμηγκοφωλιά. Θα ανακαλύψετε ότι αυτά τα έντομα είναι πολύ έξυπνα αφού χτίζουν τις φωλιές τους στη νοτιότερη πλευρά ενός δέντρου ή μεταξύ των ποωδών φυτών. Μ' αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζουν αρκετή ζέση για τη φωλιά τους.

Βάλτε τα παιδιά να παρουσιάσουν στη τάξη τα αποτελέσματά τους. Επιπρόσθετα θα μπορούσαν να ανατρέξουν στο παρελθόν βρίσκοντας τους τρόπους με τους οποίους προσανατολίζονταν στα δάση ή γενικότερα στην περιοχή τους οι προηγούμενες γενιές και να κάνουν μια αντίστοιχη παρουσίαση.

Πηγή: Suunto Oy, *Explore the world with a map and compass, A handbook for teachers*. p.8, K-Print Oy, Finland, 2002